

УДК 338.45.

ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДУВАННЯ В УКРАЇНІ

А. А. Ващенко, аспірант, ПВНЗ «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій», ann.vaschenko@outlook.com

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: аналізу та синтезу – при визначенні сучасного стану галузі машинобудування та промисловості України; індукції та дедукції – при встановленні ролі машинобудування у розвитку як промисловості, так і національної економіки.

Результати. На основі аналізу останніх досліджень розвитку діяльності галузі машинобудування в сучасних умовах визначено її частку в загальному обсязі виробництва промислової продукції, експорті й імпорті, а також розраховано рентабельність машинобудівних підприємств.

Встановлено, що за останні роки частка машинобудування у промисловій структурі України значно зменшилась, а зростання обсягів продукції даної галузі відбувається більшою мірою за рахунок зростання цін. Виявлено, що відсутність сприятливих умов для діяльності промислових підприємств машинобудування призводить до неефективного використання ресурсів та унеможливорює формування достатнього обсягу прибутку.

Новизна. Запропоновано виявляти залежність зростання обсягів продукції промисловості від її цін за допомогою аналізу відповідних індексів. Встановлено залежність розвитку вітчизняного машинобудування від зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Виявлено проблеми, що призводять до погіршення соціально-економічного стану та матеріально-технічної забезпеченості підприємств галузі машинобудування України.

Практична значущість. У ході дослідження тенденцій функціонування та пріоритетних напрямків розвитку машинобудування виявлено, що його роль у розвитку промисловості національної економіки займає провідне місце. Оцінка діяльності підприємств машинобудування дала змогу виявити основні проблеми та причини їх виникнення, що, в свою чергу, дозволить застосовувати ефективні макроекономічні та мікроекономічні механізми для виходу із нестабільної ситуації в галузі.

Ключові слова: промисловість, машинобудування, науково-технічний прогрес, ефективність виробництва, експорт, імпорт, рентабельність виробництва

Література

1. Амосенок Э. П. Машиностроение как доминанта в стратегиях развития отраслей экономики / Э. П. Амосенок. // ЭКО. – 2005. – № 1. – С. 75 – 90.
Amosenok E. P. *Mashinostroenie kak dominanta v strategiyakh razvitiya otrasley ekonomiki* [Machine-building as a dominant in development strategies of economic branches] / E. P. Amosenok. // ECO. – 2005. – № 1. – P. 75–90 .
2. Барташевська Ю. М. Розвиток машинобудування України: стан, проблеми, перспективи / Ю. М. Барташевська. // Європейський вектор економічного розвитку. – 2010. – №1 (8). – С. 19 – 25.
Bartashevskaya Yu. M. *Rozvytok mashynobuduvannia Ukrainy: stan, problemy, perspektyvy* [Development of Ukraine machine-building: state, problems and prospects] / Yu. M. Bartashevskaya. // European vector of economic development. – 2010. – № 1 (8). – P. 19–25.
3. Дзюба М. І. Аналіз стану машинобудівних підприємств України на зовнішніх та внутрішніх ринках / М. І. Дзюба. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://mev-hnu.at.ua/load/2-1-0-91>
Dziuba M. I. *Analiz stanu mashynobudivnykh pidpryemstv Ukrainy na zovnishnikh ta vnutrishnikh rynkakh* [Analysis of machine-building enterprises of Ukraine in foreign and home markets] / M. I. Dziuba. – [electronic resource]. – Mode of access : <http://mev-hnu.at.ua/load/2-1-0-91>
4. Метеленко Н. Г. Тенденції та проблеми активізації процесів інвестування в основний капітал промислових підприємств / Н. Г. Метеленко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua>
Metelenko N. G. *Tendentsiyi ta problemy aktivizatsiyi protsesiv investuvannya v osnovniy kapital promyslovykh pidpryemstv* [Trends and challenges activation of investment in fixed capital of industrial enterprises] / N. G. Metelenko. – [electronic resource]. – Mode of access : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1308>
5. Гець В. М. Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь / За заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2009. – 687 с. – ISBN 978-966-02-5465-7.
Heyets V. M. *Sotsialno-ekonomichniy stan Ukrainy: naslidky dlya narodu ta derzhavy: natsionalna dopovid* [The socio-economic situation in Ukraine: Implications for People and the State: the national report] / by the Society. eds. V. M. Heytsya [et al.]. – K. : SPC Vernadsky National Library , 2009. – 687 p. – ISBN 978-966-02-5465-7.
6. Лишиленко В. І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: навч. пос. / В. І. Лишиленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 325 с.
Lyshylenko V. I. *Rozmishchennya produktyvnykh syl i regionalna ekonomika* [Productive forces place and regional economy]: studies manual / V. I. Lyshylenko. – Kyiv: Centre of Educational literary tours, 2006. – 325 p.
7. Ткачова Н. П. Машинобудування України: сучасний стан та перспективи розвитку конкурентних переваг / Н. П. Ткачева. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vcpi/TPtEV/2011_25/statiya/Tkachova.pdf
Tkacheva N. P. *Mashinobuduvannya Ukrainy : Suchasniy stan ta perspektyvy rozvytku konkurentnykh perevag* / N. P. Tkacheva. – [Machine-building of Ukraine: current state and prospects of development of competitive advantage] – [Electronic resource] – Access mode: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vcpi/TPtEV/2011_25/statiya/Tkachova.pdf
8. Державний комітет статистики – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua
Derzhavniy Komitet Statistiki [State Statistics Committee]. [Electronic resource] – Access mode: www.ukrstat.gov.ua